

Sundbyberg 2024-06-14

Vår referens: Mia Ahlgren
mia.ahlgren@funktionsratt.se

Mottagare:
anders.vallin@regeringskansliet.se

Funktionsrätt Sveriges synpunkter efter dialog om rekommendationer från FN om Sveriges genomförande av Funktionsrättskonventionen

Funktionsrätt Sverige är en samarbetsorganisation för 53 funktionsrättsförbund som tillsammans representerar drygt 400 000 medlemmar. Vårt arbete grundar sig på mänskliga rättigheter när vi driver medlemmarnas funktionsrätt – rätten att fungera i samhällslivets alla delar på lika villkor. Vårt mål är ett samhälle för alla. Funktionsrättskonventionen är utgångspunkten för vårt arbete.

Sammanfattning

Funktionsrätt Sverige deltog i Socialdepartementets dialog 29 maj 2024 om FN:s rekommendationer för genomförande av Funktionsrättskonventionen (CRPD). Vi välkomnar att mötet skedde i närtid efter dialogen med FN i mars samt att statsrådet betonade nära dialog med funktionsrättsorganisationer.

Det är av största vikt att processen fortsätter genom en **systematisk process** med planering av datum och nästa steg i **effektiv och meningsfull aktiv involvering** med regeringen inför **politiska beslut** som behövs för att genomföra konventionen och använda sig av rekommendationerna. Ett första steg skulle vara möte med **den interdepartementala arbetsgruppen** med kontaktpersoner på departementen som ansvarar för olika delar. Vi bifogar en matris för att underlätta planering och synergier med andra konventioner.

Funktionsrätt Sverige har samordnat civilsamhällets granskning av genomförandet av Funktionsrättskonventionen i en inkluderande systematisk process där vi har lärt av varandra och tagit fram **konstruktiva förslag till åtgärder redan 2019** i rapporten **Respekt för rättigheter**. Statsparten har inte återkopplat kring förslagen, som utgjort grunden till alternativrapporten. Kommittén har bekräftat vår analys genom att betona **rättslig status, lagstiftningsåtgärder, utkrävbarhet genom klagomålsprocesser, likhet över landet, handlingsplaner, strategier som utvecklas tillsammans med oss**.

Systematiskt arbete och konventionen som lag

Kommittén betonade i slutanförande att staten använder kunskap i funktionsrättsorganisationerna och genomför rekommendationerna. Funktionsrätt Sverige har försökt bygga en systematisk mer effektiv process i civilsamhället för att lära oss av varandra och förstå konventionen. Det saknas en process för att effektivt tillvarata kunskapen och respekten för erfarenheter från rättighetsbärare. Det behövs för att Sverige ska gå från ad hoc till ett **systematiskt, effektivt arbete och kontinuerligt genomförande av mänskliga rättigheter med stöd av rekommendationer från olika kommittéer.**

Funktionsrätt Sverige vill fortsätta bidra **konstruktivt till effektivare processer** tillsammans med MR-fonden i en liten arbetsgrupp som fanns på Socialdepartementet i samband med rapporteringen till ESK-kommittén (nämns i alternativrapporten artikel 33).

I alternativrapporten prioriterar civilsamhället **strukturella reformer**. Funktionsrätt Sverige kan bidra konstruktivt till planering inför konkreta politiska åtaganden om lagstiftning och handlingsplaner. Vi är även engagerade i, till exempel rätten till arbete, utbildning, hälsa och frihet från våld. Men utan en övergripande grundläggande struktur kommer Sverige inte lyckas vända tillbakagången och förstå människorättsmodellen av funktionshinder.

Vi är oroadade över att Myndigheten för delaktighet fått uppdrag som rör bedömning av rekommendationerna med flera år fram till slutrapportering. Flertalet rekommendationer kräver politiska beslut. Flera är upprepningar från rekommendationer från 2014 och från civilsamhällets granskningar som inte har återkopplats eller åtgärdats på 10 år. När vi jämför med andra länder och EU, ser vi effektivare processer för involvering, konkreta åtgärder, såsom direkt koppling till konventionen i lagstiftning och policy, liksom transparent uppföljning av statspartens åtaganden.

Regeringen betonar att arbetet omfattar nästan alla departement. Processer behöver starta och pågå parallellt med stöd från funktionsrättsorganisationer. Funktionsrätt Sverige kan ge stöd i planeringsprocessen och prioriterar rekommendationer som rör artikel 1-5, 13 och 33, i övrigt hänvisar vi till bilagan.

Vänliga hälsningar

Nicklas Mårtensson
Ordförande